

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ПЕРЕКЛАД ПОЛЬСЬКОМОВНИХ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ

підготовки *БАКАЛАВРА*

Луцьк - 2025

Вибірковий освітній компонент «ПЕРЕКЛАД ПОЛЬСЬКОМОВНИХ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ» підготовки БАКАЛАВРА.

Розробник: Наталія Касянчук, старший викладач кафедри полоністики і перекладу

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Середня освіта. Польська та англійська мови.

Зарубіжна література

доц. Васейко Ю.С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу протокол № 2 від 05.09. 2025 р.

Завідувач кафедри:

проф. Сухарєва С. В.

© Касянчук Н. М., 2025 р.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1.

Найменування показників	Освітній ступінь, ОПП, спеціальність	Характеристика освітнього компонента	
<i>Денна форма здобуття освіти</i>	<p><i>Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта ОПП Середня освіта. Польська та англійська мови. Зарубіжна література Бакалавр</i></p>	Вибірковий освітній компонент	
Кількість годин / кредитів 150 / 5			
ІНДЗ: <i>немає</i>			Рік підготовки 3
			Семестр 6
			Лекції 10 год.
			Практичні 20 год.
			Лабораторні
			Самостійна робота 110 год.
Консультації 10 год.			
Польська та українська мови викладання	Форма контролю: залік		

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Касянчук Наталія Миколаївна

Старший викладач кафедри полоністики і перекладу

Контактна інформація: +380674573702, kasianchuk.nataliya@vnu.edu.ua,

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

3. ОПИС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу

Предметом вибіркового освітнього компонента є особливості двостороннього перекладу текстів різних стилів на основі базових знань теорії перекладу, з урахуванням лексичних, граматичних, фонетичних і стилістичних аспектів.

Силабус вибіркового освітнього компонента складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти рівня бакалавра.

2. Мета і завдання вибіркового освітнього компонента

Метою ОК є набуття здобувачами освіти теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення перекладу різножанрових текстів, розвиток мовної та культурної компетенції.

Основні завдання ОК:

- встановити лексичну, морфологічну, синтаксичну своєрідність текстів різних стилів;
- проаналізувати труднощі передачі прагматичної специфіки оригіналу при перекладі;
- виробити у здобувачів вищої освіти уміння виявляти структурні і тематичні складові тексту спеціальної тематики, що підлягають відтворенню при перекладі;
- коментувати доречність перекладацьких трансформацій.

3. Soft skills. Вибірковий освітній компонент сприяє формуванню та розвитку уміння ефективно навчатися, спілкуватися, співпрацювати, розподіляти час, креативно мислити, бути культурно обізнаним, адаптивним, критичним, відкритим до міжкультурного діалогу, інновацій тощо

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бал
Змістовий модуль 1. Переклад як особливий вид міжкультурної комунікації. Теоретичні та методологічні аспекти перекладу.						
Тема 1. Історія польського перекладознавства.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ, 10
Тема 2. Складові перекладацької компетенції.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ, Т, 10
Тема 3. Види перекладів та їх дефініція.	23	2	2	18	1	ДС, ІРС, РЗ, 10
Тема 4. Вимоги до перекладу.	12	1	2	8	1	ДС, РЗ, ІРС, Т, 10
Тема 5. Перекладацькі стратегії та прийоми.	14	1	2	10	1	ДС, РЗ, ІРС, Т, 10
Разом за модулем 1	81	6	10	60	5	50
Змістовий модуль 2. Лінгвістичні основи перекладу.						
Тема 6. Особливості перекладу художньої літератури.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ, ІРС, 10
Тема 7. Граматичні та лексичні аспекти перекладу науково-технічної літератури.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ, Т, 10
Тема 8. Переклад ділової кореспонденції та публіцистичних текстів.	16	1	2	12	1	ДС, РЗ, ІРС, 10
Тема 9. Редагування та оцінювання якості перекладу.	11	1	2	7	1	ДС, РЗ, 10
Тема 10. Використання інформаційних технологій та CAT tools у перекладі.	10		2	7	1	ДС, РЗ, ІРС, 10
Разом за модулем 2	69	4	10	50	5	50

Всього годин/ Балів	150	10	20	110	10	100
----------------------------	------------	-----------	-----------	------------	-----------	------------

Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, КР – контрольна робота тощо.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

1. Підготувати презентацію «Współcześni polscy tłumacze».
2. Підготувати презентацію «Tłumacz języka polskiego: zakres obowiązków».
3. Підготувати наукову розвідку «Nietypowe rodzaje tłumaczeń».
4. Підготувати порівняльний аналіз двох перекладів малої прози.
5. Перекласти 2 поетичних тексти сучасних польських та українських авторів.
6. Укласти міні словник типових польських та українських технічних аббревіатур і скорочень (50 лексичних одиниць).
7. Перекласти договір купівлі-продажу з польської на українську. Вказати на закономірності співвідношення та відповідності граматичних форм і конструкцій мови оригіналу і перекладу
8. За допомогою ChatGPT, Gemini, Copilot перекласти текст публіцистичного стилю. Проаналізувати якість перекладу, відредагувати перекладений текст, зазначити семантичні розбіжності у мовах та засоби їх подолання у перекладі.

6. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Увесь освітній процес, контроль його результатів повинен відбуватися на засадах чесності, справедливості, відповідальності за результати своєї роботи, довіри до усіх учасників дидактичного процесу, об’єктивності оцінювання, толерантності, соціальної та гендерної рівності (деталі за [посиланням](#)).

Здобувач повинен систематично відвідувати практичні заняття з курсу, не запізнюватися, аби не переривати роботу викладача та своїх колег, не симулювати поганий стан здоров’я під час проведення модульних робіт, екзамену і под.

Усі усні завдання належить складати у призначений викладачем час.

Для виконання завдань з циклу «Самостійна робота» необхідно:

–повторити теоретичний матеріал, котрий опрацьовували здобувачі разом з викладачем на практичних заняттях з курсу;

–при виконанні завдань обов’язково дотримуватись засад доброчесності: подавати лише перевірений ілюстративний матеріал, правильні бібліографічні відомості, зазначити ресурси, котрі Ви використовуєте;

–презентація повинна містити не менше 20 слайдів, відповідати темі, містити ілюстрації, графіки, схеми і под.;

–практичні завдання можна оформляти у друкованій формі або написаній від руки, якщо інше не зазначено у завданні.

Обов’язково потрібно дотримуватись засад академічної доброчесності: під час виконання завдань не можна привласнювати собі результати інтелектуальної діяльності інших осіб, при оформленні результатів свої праці потрібно подавати покликання на розвідки, котрими послуговувалися у ході підготовки матеріалів, зазначити ресурси, якими користувалися; не можна підтасовувати факти, ілюстративний матеріал, бібліографічні відомості, не допускається користування шпаргалками під час виконання самостійних, модульних робіт, виконання тестів.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу тощо) недопустимі. У разі таких дій – адекватна реакція відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#).

**Під час вивчення ОК, визнаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають ОК як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані [посиланням](#).*

7. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового семестрового контролю є **залік**. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, становить 100. Достатньою для заліку кількістю набраних за всі види запланованих робіт є 60 балів.

Питання, які виносяться на залік:

1. Історія польського перекладознавства.
2. Переклад, його місце серед інших гуманітарних дисциплін.
3. Складові перекладацької компетенції.
4. Специфіка та творчий характер перекладацької діяльності.
5. Види перекладів та їх дефініція.
6. Вимоги до перекладу.
7. Одиниця перекладу та способи її виокремлення: переклад на рівні фонем/графем, переклад на рівні морфем, переклад на рівні слів; переклад на рівні словосполучень, переклад на рівні речень, переклад на рівні тексту.
8. Граматичні трансформації при перекладі.
9. Стилiстичні та прагматичні проблеми перекладу.
10. Шляхи досягнення адекватності в перекладі.
11. Особливості перекладу художньої літератури.
12. Специфіка мовного оформлення тексту перекладу.
13. Граматичні та лексичні аспекти перекладу науково-технічної літератури.
14. Міжгалузєва та внутрішньогалузєва омонiмiя термiнiв i переклад.
15. Переклад ділової кореспонденції та публіцистичних текстів.
16. Види відхилень від літературної норми та їх передача у перекладі.
17. Використання інформаційних технологій та CAT tools у перекладі.

8. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Касянчук Н., Невар І. Функціональне навантаження лексичних та граматичних засобів у польських рекламних текстах. *Теоретичні та практичні аспекти досліджень іноземної філології, методики викладання іноземних мов та перекладу*. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 55-58.
2. Касянчук Н. Термінологія як об'єкт дослідження лінгвополоністики. *Baia Mare: Baltija Publishing*, 2018 С. 26-28.
3. Мацегора І.Л. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій. Запоріжжя, 2023, с. 22–28.
4. Полякова І. С. До питання про еквівалентність перекладу. *Філологічні студії : наук. часоп.* Луцьк, 2007. No 1/2. С. 198–202.
5. Сухарева С. У сучасній польсько-українській майстерні художнього перекладу: волинський досвід. *Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи*. Том 8. Луцьк : «Вежа-Друк», 2018. 73 с. С. 43–46.
6. Albin J. Kompetencja z punktu widzenia tłumacza, w: *Kompetencje tłumacza*. Kraków: Krakowskie Towarzystwo Popularyzowania Wiedzy o Komunikacji Językowej „Tertium”, 2012. s. 31-48
7. Dzierżanowska H. Tłumaczenie tekstów nieliterackich. Założenia teoretyczne i wskazówki metodyczne. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 1977. 107 s.
8. Hejwowski H. Iluzja przekładu. *Przekładoznawstwo w ujęciu konstruktywnym*. Katowice: Wyd-wo naukowe „Śląsk”, 2015. 440 s.
9. Kościółkowska-Okońska E. Dydaktyka przekładu tekstów specjalistycznych w kontekście rozwoju kompetencji tłumaczeniowej // *Rocznik Przekładoznawczy*, 2013, 8, s. 137–155.
10. Pieńkos J. Przekład i tłumacz we współczesnym świecie, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1993. 495 s.
11. Pieńkos J. Podstawy przekładoznawstwa: od teorii do praktyki, Kraków: Zakamycze, 2003. 494 s.
12. Piotrowska M. Proces decyzyjny tłumacza. Podstawy metodologii nauczania przekładu pisemnego, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2007. 218 s.
13. Tezaurus terminologii translatorskiej pod red. J. Lukszyn, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1998. 508 s.
14. Tłumacz: sługa, pośrednik, twórca? pod red. M. Guławska-Gawkowska, K. Hejwowski, A. Szczęsny, Warszawa, 2012. 316 s.
15. <http://www.domeczek.pl/~polukr/index.php?option=search>
16. <https://sjp.pwn.pl/korpus/>
17. <https://sjp.pwn.pl/>
18. <https://wsjp.pl>
19. <https://sjp.pwn.pl/poradnia>
20. <https://sjp.pwn.pl/poradnia>